

2001

Česko

Začalo nové tisíciletí křesťanských dějin. A o tomto prvním roku třetího tisíciletí je možno říci, že změnil svět. Poslední léta druhého tisíciletí přinesla zmírnění napětí v soupeření světových mocností po pádu komunismu v Rusku a v Evropě. Česká republika byla přijata do Severoatlantického paktu, Spojené státy americké začínají spolupracovat s Ruskem a připravuje se rozšíření Evropské unie. Zlepšení mezinárodních vztahů umožnilo zlepšení výsledků ve všech oblastech vědy a techniky. Lepší zdravotní péče a nové léky prodloužily v České republice lidský život o pět let. V únoru byla zveřejněna kompletní genetická vybavenost člověka, ale další výzkum DNA je ohrožen. Svět bude dále vydávat peníze na bezpečnost, zbraně a boj proti terorismu. Dne 11. září 2001 totiž zaútočila čtyři civilní linková letadla pod násilným vedením mohamedánských teroristů na New York a Washington. Začala tak válka nevyhlášená státy, ale náboženským mohamedánským hnutím arabských zemí od Filipín po Maroko s miliardou obyvatel. Konflikt se dotýkal i Prahy, kde Rádio Svobodná Evropa vysílalo mj. i v arabštině a bylo proto chráněno vojenskou silou proti teroristům. Pochvalovali jsme si, že nové tisíciletí začíná v míru, bez válek a pokrokem ve všech oblastech, ale zúčastnili jsme se boje proti terorismu, vyslali vojenskou nemocnici do Afghánistánu a trvale máme strážní jednotku v Kosovu.

Z české historie víme, že i my jsme museli bojovat proti nájezdům z Východu. Maďaři vyvrátili Velkomoravskou říši v roce 906. Ve 14. století bránili Češi uskutečnění mongolsko-tatarského státu od Japonska po Atlantický oceán a následně tureckým nájezdům, které byly tragické pro český stát zahnutím českého krále Ludvíka v bitvě u Moháče. Poté Turci ovládali z Nitranského hradu Slovensko. V třicetileté válce převzali hlavní tíhu obrany katolické Evropy Poláci a Rakousko. Český stát zanikl v této válce, když katolický španělský král půjčil svému bratranci Habsburkovi peníze ražené ze stříbra dovezeného z Ameriky.

Ten boj Západu a Východu pokračuje nejméně od dob Alexandra Velikého a vedle boje o bohatství a moc, suroviny, koření a hedvábí, nastalo zostření po vzniku arabského mohamedánství. Arabové přepadávali města na pobřeží Středozemního moře a bránili evropským obchodníkům cestovat a obchodovat s Afrikou a Indií. To vedlo Evropany k ozbrojeným výpravám, včetně křížáckých výprav, se záminkou osvobodit Kristův hrob.

Po zjištění, že země je kulatá a objevu Ameriky, začaly námořní cesty do Indie, Asie a Austrálie. Dnes je v arabském světě především bohatství nafty. Arabové, kterých je jedna miliarda, mají snahu podílet se více na hospodářském a politickém řízení světa. To vždy vyvolává boj.

Pokračuje mezinárodní hospodářská spolupráce. V USA se osvědčuje přenesení průmyslu ze severních států na jih do Kalifornie, Texasu, kde „severní vítr není tak krutý“ a výrobní a životní náklady jsou nižší. Jižní státy mají více obyvatel než severní a i americký prezident po roce 1962 je Jižan. Nejlidnatějším státem je Kalifornie, v které elektrárny nestačí vyrobit dostatek elektrické energie a plánují výstavbu desítek nových atomových elektráren, pro něž USA objednaly i v plzeňské Škodovce dodání některých součástek. USA vytvořily hospodářské uspořádání NAFTA. Mohou tak společně s Kanadou a Mexikem řešit hospodářskou krizi v Mexiku a v Brazílii. Rovněž pomáhá Argentíně, kde se zhroutilo celé národní hospodářství „tunelováním“ podniků a bank. Úspěchy globalizace chtějí mít v Asii, včetně začlenění Číny a Jihoafrická republika vypracovává návrhy spolupráce států celé Afriky.

Česká republika nezůstává v mezinárodní spolupráci pozadu a má dobré politické vztahy se světem, po pádu Mečiarovy vlády i se Slovenskem. Neshody jsou s Rakouskem o výrobu elektřiny z atomu v Temelíně a rakouská hnutí protestovala uzávěrami hraničních přechodů. V pohraničních městech se několikrát objevily letáky s hesly „Sudety budou opěr německé“. Ochlazení vztahů nastalo ve Vyšegradské čtyřce, když Maďaři u příležitosti rozšíření Evropské unie začali hovořit o nové úpravě jižního Slovenska.

Pro rok 2002 se připravuje důležité zasedání paktu NATO v Praze, kde by měly být do NATO přijaty další evropské státy. V uvedeném roce bude předsedou Valného shromáždění OSN v New Yorku zvolen český ministr zahraničí Jan Kavan.

Česká republika se stále více zapojuje do mezinárodního dění. Prakticky je projednáno všech třicet kapitol hospodářství a podmínek vstupu do EU. Jednání v Bruselu se mimo jiné zúčastnila jako tlumočnice i Mgr. Zuzana Kárníková z Pardubic, jejíž rodina má ve Břehách rekreační chalupu [redacted].

Politická situace zůstala beze změny a pro volby v roce 2002 se připravovalo na třicet politických stran a seskupení. Vládnoucí Sociální demokracii bylo vytýkáno překračování státních výdajů a růst zadlužení státu. Doznívalo finanční vypořádání zkrachovalých kampeliček a prodej peněžních ústavů. Celé hospodářství bylo posíleno zahraničními investicemi. Vznikaly průmyslové zóny v Pardubicích a v Kolíně, kde postupně budou tisíce nových pracovních míst. Také na východním okraji Přelouče vznikla průmyslová zóna, kde byla postavena firma pro výrobu zdravotnických potřeb, jejíž majitel Ing. Jaroslav Hořák je občanem Břehů. V roce 2002 se připravuje výstavba další firmy, tentokrát na výrobu betonových dílů.

U příležitosti začátku třetího tisíciletí vzpomeňme, že žijeme v srdci Evropy téměř patnáct století.

Počet Čechů (v tisících)

rok	1000	1200	1400	1600	1800	1857	1900	1930	1950	2001
počet	1 000	1 235	2 500	2 050	1 820	7 016	10 078	10 674	9 807	10 230

Na uvedeném počtu obyvatel našeho státu je zde patrný vliv husitských válek, třicetileté války a provedený odsun Němců po druhé světové válce. Počet Čechů ubývá, ale žijí déle. Každý třetí Čech je starší 60 let. Do budoucna mohou nastat potíže s nedostatkem pracovních sil.

Počty obyvatel jsou důležité, ale ještě důležitější je, jací jsme byli a za jakou pravdu jsme bojovali. Náboženská horlivost přinesla utrpení husitských válek, zkázu a ztrátu samostatnosti po třicetileté válce, kdy naši „revoluci“ zardousila lakota šlechty, protože nebyl vyplacen žold vojákům před bitvou na Bílé hoře. Češi potom přišli na tři století o samostatnost, hlavy a majetek.

Český národ přežil první světovou válku, vytvořil v roce 1918 Československou republiku a v této době jsme se stali sedmou nejvyspělejší demokracií na světě. Přežili jsme německou okupaci a éru komunismu. Komunismus se v naší republice prováděl nejradikálněji vedle Ruska.

Samozřejmě, že vzpomínáme na první republiku, na jejího prvního prezidenta T. G. Masaryka, na ruské, francouzské a italské legionáře. Vykonal gigantické dílo. I když v této době také nebylo vše dokonalé, vzpomínky si připrášlujeme, ale přežili jsme staleté snahy Němců, Rakušanů a Maďarů na vyhubení českého národa.

Jsme před vstupem do Evropské unie. Život nám pomůže, my se přičiníme. Zaznamenali jsme zavedení nové evropské měny – eura – ve dvanácti zemích Evropy s tím, že v Česku se jí bude platit až po vstupu do Evropské unie. Ale již dnes je běžnou praxí, že cizinci platí nákupy v našich supermarketech a hotelích právě v eurech.

Organizace pro světovou výrobu oznámila, že Česko je nyní na 24. místě na světě.

Před vstupem do EU je životní úroveň v krajích různá

Kraj	Měsíční příjem	Poměr k EU	Nezaměstnanost
Praha	18 396 Kč	128 %	3,4 %
Královéhradecký	13 004 Kč	58 %	6,3 %
Pardubický	12 907 Kč	50 %	7,9 %

Obdobná situace je v ostatních krajích. Z fondů EU bychom měli dostávat příspěvky, zatím do 75 % srovnatelných příjmů.

Za rok 2001 je nutno konstatovat zlepšování ekonomiky. Rostly příjmy všech skupin obyvatel, včetně zvýšení důchodů a příjmů státních zaměstnanců a podnikatelů. Rostoucí životní úroveň se projevila v nákupu zboží všeho druhu. Lidé utráceli více a kde jim nestačily peníze, nebáli se kupovat na úvěr a půjčovat si v bankách. Počet supermarketů dále rostl a zároveň se zvyšoval nákup kvalitnějších a dražších předmětů.

Ve vnitřní politice byl poměrně klid. Vláda Sociální demokracie vyměnila několik ministrů, ale vydržela kritiku ostatních politických stran, zejména různých výdajů, nedodržení státního rozpočtu a růstu státního dluhu.

Česká republika měla jeden z nejnižších státních dluhů na světě. Normou bylo, že schodek může být 3 % příjmů, tj. do 20 miliard Kč za rok. Skutečnost však má být až třikrát vyšší. Byla vypracována studie, že

vláda vydá za příští 4 roky o 600 miliard více, než přijme na daních. Udržení – zvyšování – sociálního standardu, slibovaného před volbami, to vyžaduje. Česká republika byla v roce 2001 rájem pro investory a svět rád půjčoval, ekonomika rostla, nehrozí nám ekonomická krize, jen zvýšení nákladů a dluhů.

Problémem zůstává nezaměstnanost. Celostátně byla na úrovni 8 %, ale podpory a sociální dávky umožňovaly žít. Přesto občané cikánské národnosti emigrovali a následně byli vraceni zpět, zvláště z Anglie.

Problémy jsou i nadále v bytové výstavbě, hlavně mimo Prahu a tam, kde zahraniční investoři staví nové továrny. Zatímco v roce 1990 se postavilo 44 954 bytů, tak v roce 2001 jen 24 759 bytů. V Praze 3 120, na Královéhradecku 1 479, na Pardubicku 1 479 a na Karlovarsku 565 bytů. Většinou šlo o rodinné domky.

Za zaznamenání stojí výše zahraničních investic. Přes CZECHINVEST to bylo přes 2 miliardy dolarů.

Nezaměstnanost v okrese Pardubice byla 6%. Ve Břehách žilo 460 ekonomicky činných osob, nezaměstnaných bylo 30 občanů, tzn. 6 %. V okrajových částech okresu je nezaměstnanost vyšší. Labské Chrčice 23 %, Tetov 19 % a Morašice 15 %. Ze vzdálenějších obcí jsou potíže s dopravou do zaměstnání.

Obec Břehy

Celkem bylo 909 obyvatel, z toho 462 žen a 447 mužů.

Narodilo se 8 nových občánků – 4 chlapci a 4 děvčata.

Zemřelo 9 občanů – 5 žen a 4 muži.

Přistěhovalo se 19 a odstěhovalo 17 občanů.

Podle stavu k 28. 2. – 1. 3. 2001 proběhlo sčítání lidu v celé České republice. Obec byla pro tento účel rozdělena do čtyř okrsků a sčítacími komisaři jmenováni: A [] Vondráková, I [] Vondráková, M [] Huňáčková. Sčítacím revizorem pro obce Břehy, Semín a Přelovice byl jmenován Ing. Michal Ševít.

Obecní úřady všech obcí zavedly podvojný účetnictví. U nás k tomu bylo zakoupeno příslušné programové vybavení.

Výsledky hospodaření obce jsou, dle údajů účetní OÚ pí I [] Zieglerové, následující:

PŘÍJMY		VÝDAJE	
daňové příjmy	5 134 999,00 Kč	běžné výdaje	6 550 176,95 Kč
nedaňové příjmy	842 362,75 Kč	kapitálové výdaje	1 889 327,10 Kč
kapitálové příjmy	57 185,00 Kč		8 449 504,05 Kč
přijaté dotace	2 659 211,86 Kč		
	8 693 758,61 Kč	ÚVĚR	3 837 856 Kč

V místních technických službách se tři pracovníci starali o údržbu kempu a majetku celé obce, včetně komunikací. Přestavěna byla bývalá vodárna, která se stala sídlem technických služeb. Jejich pracovníci vyrobili i dvě nové autobusové zastávky. Mezi nejdůležitější práce patřila i další výstavba chodníků ze zámkové dlažby po obci.

Po přiznání právní subjektivity obcím a jejich plné hospodářské samostatnosti se začaly objevovat u některých obcí problémy s financováním, konkrétně se splácením půjček. V posledních letech se obce plynofikovaly, zavedly vodovody, veřejné osvětlení, opravovaly komunikace, stavěly byty, v horách postavily i lanovky. Peněžní ústavy ochotně půjčovaly, ale na splácení dluhů dnes některé obce nemají. Hrozí jim prodej obecních majetků v dražbách. Obec Břehy takovéto problémy neměla, hospodařila zodpovědně.

Výpis ze zápisů zasedání zastupitelstva obce Břehy za rok 2001

Obecní zastupitelstvo zasedalo v roce 2001 celkem 19krát. Podle zápisů z jeho zasedání zastupitelstvo jednalo o této problematice:

- V návrhu rozpočtu na rok 2001 bylo vyčleněno 200 tis. Kč na případný nákup pozemků v severozápadní části obce, kde se předpokládá vybudování komunikací a inženýrských sítí pro stavbu asi 37 rodinných domů, s průměrnou velikostí každé parcely cca 10,5 aru, a začalo se jednat s vlastníky pozemků. Celková předpokládaná suma za výkup pozemků, které vlastní občané, bude až 1 milion Kč.

- Projednávaly se změny územního plánu obce.
- Odsouhlasilo se zařazení naší obce pod pověřenou obec Přelouč.
- Obec i nadále dovozovala autobusovou dopravu na základě nové smlouvy s ČSAD BUS Chrudim.
- Na začátku roku byla zaplácena poslední splátka půjčky na plynofikaci obce.
- Pokračovala rekonstrukce domu č. p. 107 na malometrážní byty, na kterou obec uzavřela v březnu další hypoteční úvěr ve výši 2 486 000 Kč s ČMHB v Pardubicích. Doba splácení bude 10 roků.
- Poplatky ze stočného, za popelnice a ze psů byly prakticky totožné jako v minulém roce.
- Průběžně byl projednáván stav rozpočtu obce, hospodaření ATC Buňkov a činnost technických služeb.
- Obec zaplatila v tomto roce celkem 117 tis. Kč za naše žáky základní školy v Přelouči, a to jako náhradu neinvestičních výdajů.
- Obec dala sponzorský dar ve výši 5 tis. Kč na nákup sportovního vybavení pro SM Břehy.
- V březnu se konal po obci sběr nespalitelného, neskladného a nebezpečného odpadu.
- Bylo provedeno pokácení vysokých stromů v jihozápadní části obce vedle pozemku pana Malého a cesty do Polabin, které již ohrožovaly bezpečnost občanů.
- Na jaře t. r. předali občané Výrova zastupitelstvu žádost o zajištění splaškového odkanalizování této části obce. Žádost podepsalo celkem 16 občanů Výrova. Podmínkou pro zajištění tohoto požadavku bude rekolaudace stávající březské kanalizace, která byla kdysi zkolaudována pouze jako dešťová kanalizace.
- 19. 4. proběhlo v restauraci v ATC veřejné zasedání OZ, kterého se zúčastnilo také 21 občanů obce. Zde byli občané informováni mimo jiné i o připravovaném odkanalizování Výrova, o hospodaření obce a ATC, o přípravě na odkoupení pozemků potřebných k výstavbě rodinných domků v obci. Byl schválen rozpočet obce na rok 2001.
- Členové OZ provedli dne 7. 5. večer kladení kytic k pomníkům obětí z řad březských občanů za první a druhé světové války.
- Pro veřejné osvětlení obce bylo schváleno zakoupení osvětlovacích těles za částku 25 tis. Kč a sekačky zeleně za 7 tis. Kč.
- Bylo odsouhlaseno za úhradu využívat odborných služeb Ing. Jindřicha Krpaty v oblasti nemovitostí.
- Jednáno o rekonstrukci původních a výstavbě nových chodníků ze zámkové dlažby v dalších částech obce.
- Odsouhlaseno provedení odvlhčení zdiva v chodbě ZŠ na Výrově.
- Byla zamítnuta žádost pana Davida na pronájem obecního pozemku u bývalé vodárny, kde chtěl dočasně skladovat cca 2 000 m³ zeminy.
- Jednáno o stížnosti pana Antocha o volném pobíhání psů a tím také na rušení nočního klidu.
- Návrh Ing. Němce na možnost prodeje akcií obce byl zamítnut s ohledem na jejich momentálně velmi nízkou hodnotu.
- Odsouhlasila se žádost Stadion týmu Břehy, který vybuduje v prostoru před sokolovnou betonové víceúčelové plato.
- V srpnu bylo projednáno 22 žádostí o přidělení bytu v rekonstruovaném obecním objektu č. p. 107. Po dlouhém jednání byly přiděleny, dle předem dohodnutých kritérií, celkem čtyři byty a o další dva byty losovali následně další čtyři zájemci.
- Z finančních důvodů byl zamítnut požadavek ředitele základní školy na vybavení školní kotelny plynovým kotlem, kde se doposud topí uhlím.
- Obec poskytla další finanční prostředky na dobudování sociálního zařízení v budově technických služeb.
- OZ souhlasilo s využitím bývalého kinosálu vedle požární zbrojnice pro potřeby Stadion týmu Břehy, a to bez nároku na pronájem a spotřebu el. energie.
- Dne 8. 11. proběhlo kolaudační řízení v objektu č. p. 107. Po nabytí právní moci byly podepsány nájemní smlouvy na šest vybudovaných malobytů a následně došlo k nastěhování nových nájemníků. Domovníkem byl určen jeden z nájemníků, pan Jelínek. Zároveň bylo upraveno prostranství okolo domu.
- Proběhla veřejná dražba na odprodej pozemku pro výstavbu RD u křižovatky hlavní silnice a ulice K Pile.
- Odsouhlasen návrh obecně závazné vyhlášky o zajištění veřejného pořádku v obci a nové vyhlášky o odpadech.
- V tomto roce rozhodlo obecní zastupitelstvo, že veřejnou organizovanou oslavu Silvestra nebude obec pořádat.
- Jako každý rok byly schváleny finanční příspěvky starým občanům obce, které členové obecního zastupitelstva doručují osobně vždy několik dní před vánočními svátky. Pro jednu osobu je to obvykle 500 Kč a pro manželský pár 1 000 Kč.

- V listopadu bylo schváleno odkoupení pozemků o velikosti 8 550 m² pro připravovanou výstavbu RD, a to od manželů Hronových.
- Poslední zasedání obecního zastupitelstva bylo v roce 2001 dne 13. prosince. Byl zde projednán návrh rozpočtu obce pro rok 2002, dále schválen zápis do obecní kroniky za rok 2000. Projednáno dočasné zrušení nedělní prodejní doby v samoobsluze s ohledem na ekonomickou situaci, nemocnost personálu a nemožnost čerpání dovolených. Schválena rovněž částka za úhradu likvidace odpadů pro rok 2002 ve výši 300 Kč na osobu.

Co se dále ve Břehách změnilo

Nedaří se pokračování přestavby železničního koridoru z Přelouče směrem na Prahu, vč. výstavby železničního nadjezdu a splavnění Labe do Pardubic. To je ale především úkol Přelouče.

V Přelouči se po výstavbě obchodního Penny marketu podařilo zahájit výstavbu malé průmyslové zóny za Pardubickou ulicí směrem ke Štěpánovu, vznikla tak nová Chrudimská ulice.

Ve Břehách začala demolice statku č. 13 na návsi, který patřil do roku 1848 vynálezci ruchadla Františku Veverkovi. Dokončena byla v dubnu 2002.

Přes návěs bylo provedeno pod silnicí vodovodní potrubí ulic K Pile až do Lohenic a Mělic. Zpět z těchto obcí má jít do budoucna odpadní kanalizace do nově budované čističky odpadních vod do Přelouče.

Výhledově se připravují parcely pro cca 37 nových rodinných domků v severozápadní části katastru obce na pozemku mezi silnicí na Strášov a silnicí vedoucí podél Opatovického kanálu. Plány jsou velké, ale vše bude záležet na dostatečných finančních zdrojích.

Mimořádná událost

V sobotu 15. května proběhla oslava stého výročí od velkého požáru, kdy dnešní hostinec Na Křížovatce, tehdy zvaný „Výsadní“, vyhořel a byl rekonstruován do dnešní podoby. Oslavy, kde hlavním pořadatelem byl současný nájemce hostince, byly dobře připraveny. Zejména pro děti bylo možností k zábavě a různým soutěžím dostatek. Umoudřelé počasí slibovalo pěkný den a nic nebránilo zahájení oslav, jak uvedl později ve svém článku místní nepravdivý zpravodaj Břežan. O samotné slavnostní zahájení se postarali myslivečtí trubači lesních rohů v čele s panem Tomáškem. Dále pokračovalo seznámení s historií hostince v podání starosty obce pana Beneše a nastoupily mažoretky z Čáslavi. Tím byly oslavy zahájeny a následovala zábava v podobě kreslení křídami na asfalt, házení kroužků, střelby ze vzduchovek a dalších her a soutěží. O výjimečnou zábavu se postaralo rybářství Chlumec nad Cidlinou, konkrétně baštýř pan Ivan Novotný, který přivezl velkou káď, naplnil ji vodou a vypustil do ní krásné kapry. Děti, které rybu do rukou chytily, si ji mohly odnést. O hudební kulisu se dopoledne postarala country kapela, odpoledne pak vyhrávala dětská dechovka ZUŠ z Přelouče a skupina Kanape Ivana Novotného. Ta pokračovala s hraním i na večerní taneční zábavě spojené s ohňostrojem. Celkově lze zhodnotit, že oslavy se povedly, až na minimální účast domácích občanů.

K této oslavě je ještě třeba doplnit, že požár o žních před sto lety v roce 1901 byl skutečně důležitou událostí. Obec Břežy měla tehdy tři návsi. První měla název Městiště a byla s hostincem a kovárnou. Městiště sloužilo před důležitým bodem a později mostem přes Labe. Pardubickému zámku se platilo na jaře a na podzim po 6 groších nájmu. Druhá návěs vznikla v dnešní ulici Bratranců Veverkových a třetí návěs je dnešní ulice Pod Lipami. Obě návsi měly stodoly průjezdné do polí, tzv. humna.

Majitelem hostince na Městišti byl v roce 1901 hostinský a obchodník s obilím, potravinami a majitel palírny kávy jménem František Kopperle. Tomu dosavadní prostory ale nestačily a plánoval jejich rozšíření. Kopperle sliboval obci za získání pozemků pro rozšíření svých podniků postavení zděné hasičské zbrojnice se zvoničkou a šatlavou. Po pojištění všech svých majetků zapálil na seně pod střechem svíčku a odešel do Slavíkových ostrovů, odkud dalekohledem sledoval, jak mu hoří jeho stavení. Od tohoto požáru vyhořel ale i statek č. p. 28 majitele Gerváziho Kutiny. Požár oslavujeme, nově se po něm upravil střed obce, ale zároveň znamenal zkázu rodiny Gerváziho (Vítězného) Kutiny. On byl na přelomu tisíciletí dvě volební období starostou obce. Podle kronikáře obce p. řídícího Dlouhého byl Gervázi Kutina nejúspěšnějším starostou v tomto období, kdy zajistil velký rozvoj obce. Založil hasičský sbor, jehož byl sám velitelem a funkci předsedy sboru nechal svému tchánovi Vojtěškovi z č. p. 10. Byl také představeným Výrovské školy. Obec tehdy měla 480 obyvatel, stejně jako Lohenice, kde ale dnes žije 180 lidí a jsou součástí Přelouče. G. Kutina při hašení požáru

utrpěl, stejně jako jeho žena, zranění, dostal zápal plic, pak tuberkulózu a na následky požáru ve svých 43 letech zemřel. Manželka zemřela ve věku 31 let. Jejich pět dětí potom vychovávali příbuzní sedláci v okolních vesnicích. Jeho otec, Josef Kutina, bývalý hajný z Chvojence, Labské Chrčice a Přelovic, si postavil na okraji pozemku u č. p. 28 domek o dvou místnostech a chodbou, kde žil jako výměnkář do roku 1916. Byla zde také úřadovna kampeličky. Později byl zbořen se statkem č. p. 28, který koupil F. Vinař. V roce 1972 byla provedena demolice těchto objektů, současně byla zbourána i kovárna J. Fialy a kovárna V. Špačka. V těchto místech byla postavena nová křižovatka.

K současné křižovatce, bývalému Městišti, nutno vzpomenout i zděný domeček s obecní váhou. Ta sloužila hlavně pro vážení zemědělských výrobků, zejména cukrovky, a současně jako trafika. Vážným byl J. Kutina. V těchto místech býval kdysi také obecní žentour a vyrostl vysoký topol. Na jižní straně Městiště, pod silnicí na Bohdaneč, bylo hospodářství Sakařovo, na jehož pozemku si postavil domek se řeznictvím jeho syn a dcera Šetinová vilku, obec také památník padlým v první světové válce.

Břehy mají ještě jednu kroniku, tzv. Výrovskou, vedenou řídicími učiteli školy přes 100 let. Za rakouska uváděla mimo jiné i události v císařské rodině ve Vídni, dále zahajování a ukončování školního roku, průvody žáků na mše svaté do kostela v Přelouči a výsledky znalostí katolického náboženství. Zkoušky prováděl farář ze Svinčan, kam naopak k těmto zkouškám dojížděl farář z Přelouče.

Při ohlédnutí za uplynulými tisíciletími lze zdůraznit, že Břehy byly důležitá obec. Naši obec založili Slavníkovci z Libice nad Cidlinou asi před devíti stoletími. Nejstarší selská stavení byla č. p. 1 a č. p. 10. Cesta vedla dříve mezi dnešním obecním úřadem a č. p. 10 na západ do Semína a dále do Libice nad Cidlinou. Na druhou stranu vedla cesta k brodu do Přelouče. Silnice ze Břehů na východ tenkrát neexistovala. Opatovický opat si dvakrát ročně dojížděl po pramici po Labi pro daně.

Po vyraždění Slavníkovců Přemyslovci dali Břehy Opatovickému klášteru, a tak patřily do Východních Čech. Měli jsme strategickou polohu, zvláště po velmocenském vzrůstu Pruska. Díky své výměře 1136 ha jsou Břehy větší obcí. Polovinu této plochy tvoří les. Polovina zemědělské půdy jsou písky, část plochy trpí záplavami labskými. Takže při zavedení Tereziánského katastru bylo pro daňový výnos z jednoho hektaru stanoveno 20 zlatých, zatímco na Cholticku a Chlumecku 40 zlatých.

Pardubický zámek řídil panství, které mělo až 170 obcí. Ve Břehách byl zvolen rychtář pro Břehy a pro okolní obce Semín, Sopřeč, Lohenice, Mělice, Habřinu Vlčí a Přelovice. Rychtář jezdil na zámek do Pardubic na svém koni nebo chodil pěšky. Pěšky chodil do Pardubic i rychtář až z Kojic. K plnění úkolů měl rychtář pomocníka nebo donucovací prostředky. Tak vzniklo pořekadlo: „Poruč a udělej sám...“

Důležitost Břehů potvrdil i zájem židovských rodin. V č. p. 22 žil chudý žid, kůžičkář a obchodník s husami. Židé ale vlastnili největší statky – v č. p. 23 Novotný a v č. p. 27 Moravec.

Do roku 1848 se úřadovalo na magistrátu v Přelouči německy a písemnosti pomáhali obci a občanům vyřizovat za úplaty i židé. Ve Břehách se narodil např. i první ředitel pardubického pivovaru. Ema Destinová, slavná operní pěvkyně, dcera židovského uhlobarona, navštěvovala v létě svoji sestru ve Břehách na statku u Novotných. Jezdila pryč ze Břehů svojí bryčkou až do Prahy.

Základní škola na Výrově

Školní rok 2001-2002

1. a 4. třída	6 + 10 žáků	učitelka Mgr. M. Jiráková
2. třída	15 žáků	učitelka Mgr. V. Hanušová
3. a 5. třída	6 + 10 žáků	učitel Mgr. Vladimír Hameršmíd
Celkem	47 žáků	

Ve školní družině ve dvou odděleních bylo 37 žáků, do školní jídelny chodí všech 47 žáků.

Učitelé jsou čestnými dárci krve a mají odběrů: ředitel Hameršmíd 116, učitelky Hanušová 27 a Pokorná 10.

Mateřská škola

Mateřská škola měla v roce 2001 celkem 24 dětí – 14 chlapců a 10 dívek. Ředitelkou byla Ladislava Bukovská, učitelka L. Beranová, školnicí a hospodářkou B. Bucharová a kuchařkou R. Zámešková.

Celý rok byl plný akcí ve škole i mimo školu, ve spolupráci se školou na Výrově, Základní uměleckou školou v Přelouči i s organizacemi v obci. Děti se zúčastnily výlovu rybníka Buňkov, karnevalu v hostinci Na Křižovatce, akcí ZŠ Výrov, pálení čarodějnic, vynášení Smrtky, školy v přírodě na chatě Lovrama v Janských Lázních, jednou týdně vždy ve čtvrtek dělaly výlety s batůžkem do přírody, opékání buřtů a navštěvovaly pohybovou výchovu v ZUŠ a také hudební výchovu, navštěvovaly divadelní představení pohádek v Přelouči. Kulturních akcí pro děti v Pardubicích se zúčastnily dvakrát. Navštívily také dvakrát ročně zubního lékaře v Přelouči.

Při návštěvě ZUŠ zkusily děti své pohybové a hudební vlohly a pak je ve škole ve Břehách rozvíjely.

Zemědělství

Podle vyjádření **Zemědělského a obchodního družstva „Bratranců Veverkových“ Živanice**, které má část svých polí také v katastru naší obce, bylo první pololetí roku 2001 klimaticky a dešťově příznivé. Kvalita osevu byla na mokrých polích horší. I v druhé polovině roku byly vyšší dešťové srážky a utrpěla tak kvalita sklizně obilí.

Positivní vývoj nastal u cen prasat a mléka, naopak klesla cena hovězího z obavy před nemocemi hovězího dobytka. Nově byl podporován rozvoj odbytových družstev. Z důvodu rychlosti a kvality sklizně plodin bylo používáno dodavatelského způsobu polních prací.

Splátky úvěru a úroky byly dodrženy. Nepodařilo se rekonstruovat stavby pro chov zvířat. Strojový park nebyl obnovován. Družstvo nově využilo přidělení dotace na uvedení půdy „do klidu“.

Dešťové srážky byly o 39 % vyšší než v minulém roce. Naměřilo se celoročně 761 mm srážek, z toho v červenci 141 mm a v září 121 mm. Oseto bylo 849 ha obilovin s průměrným výnosem 4,55 t/ha. U ozimé pšenice byl dosažen rekord za dobu trvání družstva – 5,7 t/ha. Díky včasné a kvalitní sklizni byla sklizena kvalitní pšenice, ječmen i žito, což se dříve tolik nedařilo. Nejvyšší byla sklizeň řepky olejky, a to 3,3 t/ha. O žito klesal zájem odběratelů. Cukrovka měla nižší výnos (41,3 t/ha) a cukernatost 16 %, na výměře 108 ha.

V živočišné výrobě se nepodařilo stabilizovat stav zvířat. Dojivost krav byla 4 992 l mléka na krávu. Ve výrobě krmiv pro výkrm zvířat je družstvo soběstačné, přírůstky jsou normální.

V družstvu pokračuje snižování stavu, dnes má 74 pracovníků. Od začátku vzniku obchodního družstva v roce 1993 je tento stav pracovníků na úrovni 44 % oproti původnímu stavu.

Satut družstva je zachován, předmět jeho činnosti se nemění. Za rok 2001 bylo dosaženo zisku 439 000 Kč. Nevyskytly se žádné ztráty. Průměrná přepočtená mzda na jednoho pracovníka činila 11 195 Kč. Optimální byl poměr pohledávek a závazků 2 : 1.

Družstvo hospodařilo na 1736 ha. Byly poměrně dobré výnosy, zlepšila se platební morálka odběratelů a s prvním rokem tisíciletí byla v družstvu spokojenost, což v zemědělství nebývalo. Jsou ale obavy ze vstupu České republiky do Evropské unie. Ze třiceti odvětví bude zemědělství asi jedno z posledních. Pro zajímavost uvádíme z boje o kvóty výrobků, že Ministerstvo zemědělství povolilo letos pěstitelům vína na jižní Moravě vysázet navíc nových 3 000 ha vinné révy.

Sbor dobrovolných hasičů

Obec Břehy je v hasičském okrsku č. 14 s Přeloučí, Lohenicemi, Živanicemi a Mělicemi.

V obci v tomto roce nehořelo. Prevence, školení a výcvik probíhal dle plánu. Všichni členové hasičského sboru byli přezkoušeni, osvědčili potřebné znalosti a hasičský sbor i nadále u nás zůstává. V Přelouči se mělo začít s výstavbou nové hasičské zbrojnice pro čtrnáctý okrsek, ale potřebná investice ve výši 7 milionů korun nebyla k dispozici, neboť se muselo dát přednost vybudování zázemí nového „malého okresu“, jehož činnost začne v Přelouči od 1. 1. 2003. Rovněž bylo oddáleno plánované vybudování střediska zdravotnické záchranné služby včetně přistávací plochy pro vrtulník.

Pila Břeby

Majitelem pily je Zdeněk Koreček, pocházející z Nové Vsi u Chotěboře. Vedoucím pily je jeho bratr František Koreček, bytem Sázavka u Světlé nad Sázavou.

V tomto roce se zvýšil počet pracovníků oproti předchozímu roku z pěti na deset. Z toho čtyři pracovníci jsou Ukrajinci, kteří na pile jsou ubytováni. Zpracovalo se asi 2 500 m³ dřeva. Kvalita zpracování a uskladnění dříví se ale oproti předchozím rokům zhoršila.

Český rybářský svaz

Dle vyjádření ČRS MO Přelouč byl rok 2001 pro tuto organizaci velmi úspěšný. Jak v docílení hospodářských výsledků, nárůstu členské základny, tak i při výkonu rybářského práva. Organizace měla 1128 členů a 381 mládežníků ve věku do 18 roků, tzn. celkem 1509 řádných členů. Na udici bylo uloveno 30 120 kg ryb.

I nadále byl hlavním cílem činnosti rybník Buňkov. Jeho výlov na podzim byl úspěšný a přímo při výlovu na hrázi bylo občanům prodáno 2 455 kg kapra. Protože od uvedení rybníka do provozu uběhlo již 30 roků, bylo nutné realizovat okamenování návodní hráze a vyrovnání koruny hráze. Opraveno bylo též dřevěné loviště na pilotech. V letních měsících se na rybníku uskutečnily závody lodních modelářů z Pardubic a seskoky padákem do vody příslušníky naší armády. V tomto roce poklesl výskyt a činnost kormorána popelavého. Zatímco v roce 2000 napadal rybí obsádku až 150krát denně, v roce 2001 byl jeho výskyt pouze 20-25krát denně. Také byl zaznamenán menší výskyt labutí, cca do 30 kusů. Volavek se pravidelně vyskytuje asi 20-25 kusů. Bohužel, rybáři se stále potýkali s negativním působením pytláků na Buňkově, jak ze strany rekreatantů z autokempu, tak i občanů ze Břehů. Muselo dojít také k tomu, že na náš podnět podalo státní zastupitelství z Pardubic oznámení pro pytláctví na 5 občanů naší obce. Ztráty na produkci ryb způsobené pytláky a nálety kormoránů činí cca 400 tisíc Kč ročně! Působením vhodné skladby obsádky ryb v rybníku došlo k omezení výskytu vodních rostlin a krmením zrním k vyšší kvalitě vody v rybníce.

Jak uvádí zpráva ČRS MO Přelouč, je dobrá spolupráce s naším obecním úřadem a po příchodu pana Ševíta do funkce ředitele i s autokempem. Cílem přeloučských rybářů je udržovat i nadále vzájemné dobré vztahy.

TJ Sokol Břeby

Naše tělovýchovná jednota se zúčastnila mnoha akcí. V únoru vystupovala v Kolíně se skladbou Obrazy. V březnu se skladbou Starší žactvo v Kostelci nad Ohří. V dubnu soutěžili chlapci a děvčata ve všestrannosti, ve dvacetiboji a cvičili také na Srazu v rytmické gymnastice. Květen znamenal pro naše cvičence účast na soutěži v atletice v Ústí nad Orlicí a dále účast na Secvičné na skladbu Borci. V červnu tradičně vystoupili na Lukavické pouti se skladbou Starší žactvo, skladbou na stepech a s vystoupením oddílu karate. V tomto měsíci se cvičilo i v Praze na Sokol Gym Praha – vzpomínka na sletový rok 2000, opět se skladbou Borci. V září se běželo o Lukavický kahan.

Dále se během roku pořádaly tyto akce: Mikuláš, Dětský den, Jezdecký víkend, měsíčně byl navštěvován plavecký bazén v Hradci Králové. Za pěkného počasí se dělaly výlety na kolech.

Závody na mopedech Stadion cup Břeby

Tradicí se ve Břehách stávají závody malých motocyklů typu moped Stadion. Ve Břehách se 11. srpna jel dobře připravený již třetí závod s účastí přes 120 závodníků a za asistence velkého počtu diváků. Start a cíl závodu byl na hřišti před sokolovnou. Bylo 6 rozjížděk, každá vždy na 2 kola, délka jednoho okruhu 3,6 km.

Naši jezdci se rovněž zúčastnili závodů na mopedech v Šopřeči.

Hokejbal

V prosinci byla zahájena již 14. sezóna II. hokejbalové ligy v Přelouči na novém hřišti vedle tenisových kurtů. Náš tým byl jako tradičně sponzorován místní firmou autodoprava pana Davida a naším obecním úřadem. Sběrem železného šrotu si hráči přivydělali na výstroj a hokejky. Většinu hráčů tvoří mladí občané Břehů.

Autokemp Buňkoo

Ve vedení kempu nenastaly změny. Ve středisku samoobsluhy pracovalo průměrně 6 stálých zaměstnanců a k tomu v sezóně několik brigádníků. V technických službách byl průměrný stav stálých zaměstnanců 2,75 pracovníka. Sezóně přálo pěkné, ale i deštivé počasí.

Přehled ubytovaných:

celkem	5 342 ubytovaných	tzn. 21 854 dnů
z toho	5 062 občanů ČR	průměrný pobyt 4,14 dnů
	280 cizinců	průměrný pobyt 3,2 dnů

Výsledky hospodaření Autokempu Buňkov s. r. o. za rok 2001

I. KEMP

Tržby celkem	2 038 574 Kč
Náklady celkem	1 693 877 Kč
Hrubý zisk	344 697 Kč

III. TECHNICKÉ SLUŽBY

Tržby celkem	1 177 134 Kč
Náklady celkem	1 345 419 Kč
Hrubý zisk	-168 285 Kč

II. SAMOOBSLUHA

Tržby celkem	9 422 271 Kč
Náklady celkem	9 626 419 Kč
Hrubý zisk	-204 148 Kč

Počasí

Ve dvacátém století se zvýšila teplota povrchu země o 0,6 °C. Od roku 1960 se zmenšila sněhová pokrývka povrchu zeměkoule. Hladina moří stoupla o 10 cm a o 2 % se zvětšila oblačnost.

U nás nebylo tropických dní, spíše bylo zamračeno a přšelo. Byl mokrý rok a hladina spodní vody byla tak vysoká, že listí ze stromů padalo až do prosince. Houby rostly hodně. Trvalé oteplování zvýšilo počet škůdců, rychlost větrů a také množství příválových větrů.

Závěr

Nové tisíciletí zvýšilo snahy mít se stále lépe. Lze říci, že se tomu i dařilo, ale pouze do 11. září 2001, tzn. do teroristického útoku na New York a Washington.

Ať se svět porovná a Češi budou moci žít v Čechách a na Moravě a ve Slezsku spokojeně v dalších tisících letích. A ať tomu i napomůže předpokládaný vstup naší republiky do Evropské unie.

Schváleno na schůzi obecního zastupitelstva dne 24. 10. 2002

Kronikář obce: Ing. Josef Kutina

Zapsal na PC: Ing. Michal Ševít